

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM
(28 Mayıs 2015)
Yahya ARIKAN
malicozum@ismmmo.org.tr

MESLEK MENSUBUNA 100 PUANLIK İŞ SINIRLAMASI

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler kısaca meslek mensubu olarak tanımlanıyor.

Bu unvanlara sahip meslek mensupları, özellikle Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler elektronik uygulamalardan sonra, devletin vergi dairesi gibi çalışmaya başladı. Üzerlerine yüklenen onlarca angaryayı gecelerine gündüzlerine katarak yerine getiriyorlar. Mükelleflerin her türlü vergisel işlemlerini büyük bir fedakârlıkla üstleniyorlar.

Açıkça söylemek gerekirse, bu fedakârlıkların karşılığını ne mükelleflerden ne de Maliye Bakanlığı'ndan alabiliyorlar. Bırakın bir olumlu karşılığını, aksine olumsuzluklarla başa çıkmak zorunda kalıyorlar. Şimdi ise meslek mensuplarının iş kapasiteleri sınırlandırılmaya çalışılıyor.

Maliye Bakanlığı tarafından uzun süredir dillendirilen kapasite sınırlaması somutlaştırıldı ve "Meslek Mensuplarının Azami İş Kapasitesinin Belirlenmesine Yönelik Çalışma Taslağı ve Uygulama Örnekleri" hazırlandı.

Kamusal hizmet veren meslek mensuplarının elbette belirli bir kapasite ile çalışmaları gerekiyor. Kapasitelerinin üzerinde iş kabul edebilmeleri ve bu işleri sağlıklı bir şekilde yürütebilmeleri zaten mümkün değil. Ancak tepeden inme diktelerle kapasite sınırlandırması olamaz.

Üç Kriter

Yani bu tür bir sınırlandırmanın Bakanlık tarafından yapılmasını kabul etmek mümkün değil. Meslek örgüt TÜRMOB tarafından bu çalışmaların alt yapısı zaten hazırlandı. Bilimsel çalışmalar doğrultusunda hazırlanan "Hizmet ve Kalite Güvence İlke ve Esasları Hakkında Mecburi Meslek Kararı" ile Maliye Bakanlığına sunulan "Zamana Dayalı Ücret Tarifesi Yönetmeliği" doğal bir kapasite sınırlamasının alt yapısını oluşturuyor.

Maliye Bakanlığınca hazırlanan Çalışma Taslağı'nda, her meslek mensubuna 100 puan verilmiş. Bu 100 puanlık kapasiteyi dolduracak mükellefler için ise 3 kriter belirlenmiş. Hiçbir rasyonel gerekçesi olmayan bu 3 kriter: Hizmet verilen işletmelerin çalışan sayısı, net aktif büyüklüğü ve yıllık hasılat.

Belirlenen bu kriterlerde rakamlar büyüdükçe meslek mensubunun 100 puanlık kapasitesinden daha büyük eksilmeler meydana geliyor.

Çalışan sayısı 10, net aktif cirosu 250 milyon üzeri ve yıllık hâsılatı 500 milyon üzerinde olan bir işletmeye 6 puan verilmiş. Yani bir Serbest Muhasebeci Mali Müşavir bu nitelikteki bir işletmelerden en fazla (100/6=) 16 adedine hizmet verebilecek.

Ancak, aktifi ve hâsılatı yüksek olan firmalara verilecek emeğin her zaman fazla olacağını söylemek mümkün değil. Örneğin, çalışan sayısı az olan, aktif ve hâsılatı ise yüksek

olan bir enerji santrali için verilecek hizmet oldukça kısa sürede gerçekleştirilebilir. Çünkü bu tür işletmelerde, yatırım dönemi tamamlandıktan sonra, alış belgesi sayısı son derece sınırlıdır. Tek alıcısı devlettir ve yıllık düzenlediği fatura sayısı 12 adettir. Ön muhasebe sistemi kurulmuş ve tüm işlemler bu birim tarafından yerine getirilmektedir. Bu işletmenin puanının yüksek kabul edilmesi, belirlenen kriterlerin rasyonel olmadığını göstermektedir.

Emek ve Birikim Puanla

Tersi de mümkündür. Örneğin, çalışan sayısı 2 olan net aktifi 100 bin TL, yıllık hasılatı 200 bin TL'nin altında olan bir market işletmesini esas alalım. Bakanlık tarafından yapılan çalışmada bu işletmenin puanı 1 olarak belirlenmiş. Yüzlerce alış ve satış belgesi olan bu işletmede ön muhasebe birimi de olmayacağından büyük bir emek gerektirebilir. Bu durum belirlenen kriterlerin geçersizliğini net olarak ortaya koyuyor.

Maliye Bakanlığınca hazırlanan çalışma taslağında, hizmet kalite ve standartları üzerinde hiç durulmamış. Meslek mensubunun bordrolu olarak çalıştığı diğer meslek mensupları için maksimum 20 puan öngörülerek bu çalışanların emekleri ve birikimleri neredeyse yok sayılmıştır.

Elbette kapasite sınırlandırması yapılmalıdır. Ancak, bu sınırlandırma rasyonel kriterlere dayandırılmalı ve meslek örgütü tarafından yapılmalıdır. Aslında yapılmış ve Bakanlığa da sunulmuştur. TÜRMOB tarafından hazırlanıp Bakanlığa sunulan ve büyük bir titizlikle çalışması tamamlanan "Zamana Dayalı Ücret Tarifesi" hem otomatik kapasite sınırlamasını gündeme getirecek hem de meslek mensubunun hak ettiği değeri görmesini sağlayacaktır.

.....

DOĞUM YARDIMI NASIL UYGULANACAK?

Doğum yardımı, devlet tarafından 15 Mayıs 2015 tarihinde ve sonrasında gerçekleşen doğumlar için verilmektedir. Doğum yardımı miktarları 15 Mayıs 2015 tarihinden sonra her bir doğumda tek seferlik olmak üzere canlı doğan;

- Birinci çocuğu için 300 TL,
- İkinci çocuğu için 400 TL,
- Üçüncü ve sonraki çocukları içinse 600 TL tutarında, annenin sağ olması durumunda doğum yardımı yapılacaktır.

Belirtilen tarihten önce doğan çocuklar için doğum yardımı verilmeyecektir, ancak çocuk sayısının tespitinde, diğer bir deyişle yeni doğan çocuğun kaçınıcı çocuk olduğunun belirlenmesinde 15 Mayıs tarihinden önce doğmuş olan çocuklar kriteri dikkate alınmaktadır.

Haksız Yararlanma ve Faiz

Başvurular; Bakanlık tarafından yayınlanan dilekçeyle, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri, Sosyal Hizmet Merkezleri ve yurtdışında yaşayanlar için Büyükelçilikler ve

Konsolosluklar aracılığıyla yapılacaktır. Başvurular şahsen, iadeli ve taahhütlü posta veya kargo yoluyla yapılabilinecek.

Doğum yardımından yararlananların gerçek dışı beyanda bulunmaları nedeniyle yersiz ödemeye sebebiyet verilmesi hâlinde, bu ödemelerin, bir ay içinde ödemenin yapıldığı tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süreye gecikme zammı oranında hesaplanacaktır. Ayrıca faiz ile birlikte iade edilmesi, haksız yararlanana ödeme yapan kurum tarafından bir yazı ile bildirilecek. Bu süre içinde ödeme yapılmaması hâlinde bu alacakların ilgili vergi dairesine bildirilmesi üzerine takip ve tahsil edilecek.